

HRVATSKA RIEČ

Predplaćna cijena: na godinu K 12. — Za pô godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i uživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi, priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 30 para peti redak ili po pogodbi. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

Hrvati! Sugradjani! Izbornici!

Pozvani ste, da na 28. tekućeg mjeseca izaberete svoga zastupnika na sabor u Zadru.

S jedne strane težke prilike, u kojima se nalazi naš zavičaj, s druge veliki zadaci, koje hrvatski narod ima da riešava na svoju korist i napredak, zahtjevaju od Vas, da izaberete za svoga zastupnika čovjeka umna i radina, kakovim se uviek do sada pokazao

Dr. Ante Dulibić.

Njega ste od god. 1904. do sada uviek svojim povjerenjem odlikovali, a on je to Vaše povjerenje u svakoj prigodi znao uložiti na korist Vašeg grada i svete Vam hrvatske stvari.

Njega Vam ne treba predstavljati ni preporučivati, jer ga Vi svi poznajete i svi znadete, da u njegovom dosadašnjem radu imadete najbolje jamstvo, da će i u buduće uložiti svoje liepe i velike vrline i sposobnosti na korist grada i domovine.

Za to i na ovim izborima Vi ćete svi, koji želite dobra i napredka Šibeniku i Hrvatskoj, dati svoje glasove za

Đra. Antu Đulibića.

Misao slobode i jedinstva hrvatskoga naroda, misao, kojoj Šibenik uviek služi vjerno, neka Vas i ovoga puta okupi oko Vašeg dosadašnjeg zastupnika.

Sugradjani! Izbornici! Hrvati!

Pohrlite svi na izbole oduševljeno i složno. Pokažite, da u Šibeniku nigda ne zamire junačka borba za bolju budućnost naroda.

ŽIVIO Dr. ANTE DULIBIĆ! ŽIVILA HRVATSKA!

Šibenik, 23. listopada 1908.

Izborni Odbor STRANKE PRAVA.

Na izbore!

Šibenik, 24. listopada.

Proglašas na pročelnjoj strani našeg lista govor i jasno. U sredu, dne 28. o. m. obavljaju se ovdje izbore zastupnika na sabor u Zagru za grad Šibenik. Sve, što u Šibeniku čuti za hrvatstvo, sve što je prožmano i skrenom željom da ovome gradu bude u buduće bolje i ljepe, sve što se zna izdići nad običnost, nad prkose, nad lične mržnje, dohrlit će tog dana radostno na biralište, da dade vedra čela i zadovoljne savjesti svoj glas za kandidata, što ga izborni odbor stranke prava postavlja, sa Dr. Antu Dubilića.

Kod ovog imena srce se svakog posnenog građanina izpuna ponosom, jer je to ime čovjeka, koji je uvek dokazao, da ga u cijelom njegovom radu vodi samo čista, nesobična ljubav prama Šibeniku, prama puku, prama cijelome narodu i otačinibini Hrvatskoj. Njegov je rad otvorena knjiga, iz koje svak, koji nije zaslijepljeni, drugom cijiljem, čisto, jasno i razgovrjeno čita, da je on, Dr. Ante Dubilić, pri svakom svome činu imao uvek i jedino pred očima svoj zavajac, svog naroda, a u srcu uvek jaku, neslonivu volju, da tom zavajcu i tom narodu pomogne.

Šibenik je o tome podpuno uvjeren i zato bi s našim strane mogla da izostane svaka preporka, svaku potaknku. Pređ imenom takova čovjeka, koji je stekao, zasluzio i uživao uvek povjerenje ne samo svog rodnog grada, nego ciele ove običine i drugih gradova, nema toga nezadovoljnika, nema toga smutnjiva, koji išta može da našto ni njemu ni onoj svjetu narodnoj stvari, kojoj on od prvog dana svog javnog djelovanja neporočno služi i kojoj hoće da služi i unapred uvek vjerno, uvek iksteno, uvek požrtvovno bez obzira na sve izljive nizkih duša, bez osvrta na sve napadaje, kojima je uvek pošten i radišan čovjek izložen.

Šibenik je bio sretan, što je našao tog čovjeka, da ga zastupa, pa sam on, kojima je dobro i sreća Šibenika nuzgredna stvar, a sebičnost, lična korist i prkos najpreča, mogu se naći u taboru onih, kojima je težko, što je Šibenik zastupao i što će ga unapred zastupati Dr. Ante Dubilić.

Ovo je ime njima nepočudno, jer znaju, da se s tim imenom ne dadu nikako spojiti, njihove težnje, jer znaju, da dok se u Šibeniku oko tog imena kupe ljudi poštenja i pravice, da njihovu vladaju i njihovoj sili nema povratka.

A tog vladanja i te sile Šibenik je bio sit i presit. Moralo je doći vrije preporodaja, morale su nadoci bolje i ljepe prilike, jer se nije još nikad desilo, da bi poštenje i pravica dopustili, da vječno stenu pod jarom usinika i smanjovali.

Šibenik je u to ime već više puta progovorio. Progovorio je osudom proti

zloražiteljima njegove časti i njegovih interesa, a pojavom i priznanjem prama ljudima, koji su te zloražitelje potisli potomu svijestnog građanstva u kut, da već nikad ne uzmognu doći do vlasti, koja se u njihovim rukama bila prometnula u nesnošljivo diktatorstvo.

Svojim prošlim pravoricima Šibenik će ostati vjeran i dosledjan i pri izborima od srednje, dne 28. o. m. Šibenik će opet bjedljano dokazati, da su u njemu one mogućeni svii napori i pokusuji onih, koji nisu znali nego njegovo slavno i ponosno imamovatati, dapače oskrvrijivati, koji nisu znali nego štetovati njegovom hrvatskom karakteru; dokazat će, da ga preporodjenu opet i za vazduh vodi u izborni borbu ne samo želja, nego čvrta volja, da Šibenik ostane uvek čist i svetil i da na nj ciela domovina Hrvatska bude mogla gledati kao u svoju čvrstu uzdanici, kao u grad, koji se dići i ponosi slavnim imenom hrvatskog kralja Kresimiria.

Za to će posmenuto dana svi građani biraći, koji su zadjeni ovim mislima i ovim čuvtvima, a tih je ogromna većina, pojhrliti složno na biralište, da daju svječano oduska svome srcu, svome uvjerenju. Pojhrliti će veseli i radostni, svjetlji da time izpuštanju svoju najplemenitiju građansku i otačbeniku dužnost, te će se, položivši svoj glas za vrog Dra. Antu Dubiliću, vrativi svome poslu zadovoljni u savjeti svojoj, da su još jednom visoko podigli i čast Šibenika grada i čast svjetog hrvatskog barjaka.

Bez obzira na nezadovoljnike, na smutnjive i na sebičnjake, bez obzira na krine proroke, koji bi izrabljivaju pučko ime, htjeli da u puku, u građanstvu neće časti i hrvatske sveti, od koje se oni boje, kao noćne sovi i šišmisi od žarkog svjetla jutarnjeg sunca, svjetniji će se gradjani biraći optokupiti oko imena dičnog hrvatskog pregaoca i borca, oka našeg Dra. Antu Dubiliću, u kojemu vide jamstvo, da će čast Šibenika i čast hrvatskog barjaka biti i unapred brižno i vjerno sačuvana.

Gradjani, biraći, Hrvati, na okup! U sredu na 28. o. m. sv. da ste kô jedan čovjek tu na biralištu. Ima vas puno, ali neka vas dojedno tu, da svak vidi koliko ima poštenja, koliko ljubavi za hrvatstvo u ovom našem milom Šibeniku, u ovom gnezdu sokolova, koji ne će i ne može da dopusti, da se u njemu kote ljutice zmije.

U sredu sv. na biralište. Pobjeda je vaša sigurna, jer vas vodi poštene, pravice i ljubav za dobro grada i domovine, koja je jača od svih onih nesretnih robova, što služe svojoj strasti, svojim hirima, svojoj koristi.

Na biralištu sv. sa glasom za čestitog vašeg dosadašnjeg zastupnika, a uz poklik:

Živila Hrvatska! Živio Dr. Ante Dubilić!

Viečanja koaliranih stranaka.

Saborski klub i eksekutivni odbor hrvatske stranke prava

sakupljeni na zajedničkoj sjednici, da vičaju o promjenjenom političkom položaju, koji je nastao faktičnim rješenjem medjunarodnoga položaja Bosne i Hercegovine time, što je Njegoš Veličanstvo na njih protegnulo svoja suverenska prava, zaleći, da je sadašnji neustavni režim u Hrvatskoj zatvorio vrata hrvatske sabornice i tako onemogućio, da hrvatski narod na usta svoga sabora progovori, izdau je ovu rezoluciju:

Hrvatska stranka prava stoji na stanovištu, Bosna i Hercegovina kao nekadanji dijelovi kraljevine Hrvatske po poviesti i po hrvatskom državnom pravu, koji se uspješnije odražuje u cetsinskem izboru 1527. i u posebnou hrvatskoj pragmatičkoj sankciji od god. 1712. nadalje u smislu §. 1. zak. čl. 42 od god. 1861. zatim na temelju kraljevskih zavjernica počam od one kralja Ferdinanda I. do zavjernice sada vladujućega vladara Njeg. Veličanstva Franje Josipa I. od god. 1867., te napose i po narodnom načelu pripadaju kraljevinu Hrvatskoj i i usled toga hrv. stranka prava prihvata Čin Njeg. Veličanstva, kojim je svoja suverenska prava, nasjedstva na prijelost protegnuo i na rečene zemlje s onom lojalnošću i počitanjem, kojim je hrvatski narod od vjekova vičan primi volju i čine svoga vladara.

Plenarna sjednica koalicije poradit će svinilama i svinjastvima sredstvima na svinjastvu programa od god. 1894., da se upozesti cijelokupnost i samostalnost kraljevine Hrvatske, naročito da se Bosna i Hercegovina utjelovljuje kraljevinu Hrvatsku i time da se obe ove zemlje prema želji Njeg. Veličanstva privedu ustanovnom životu na osnovu ravnopravnosti narodnog jedinstva.

Plenarna sjednica koalicije.

Plenarna sjednica koalicije obdržavala se je pred nekoliko dana u maloj saborskoj dvorani. Najprije se vičealo u sazivu sabora te o neustavnom režimu u Hrvatskoj. Zatim se razpravljalo o tvrdnji Wekerlea i nekoliko drugih mađarskih političara, da je hrvatsko-srbska koalicija dobila novaca iz Srbije za izborne svrhe. U tom je pogledu jučer iz sjednice koalicije poslani telegram na Dra. Wekerlea, u kom ga pozivaju, da kroz 48 sati iznesu dokaze, da koalicija može poduzeti nužne korake. U trećoj točki se razpravljalo o progonu Srba, štampe i o zabranjivanju skupština. Zatim se razpravljalo o aneksiji Bosne, te je izdani sljedeći:

Komunikate o pitanju aneksije.

Hrvatsko-srbska koalicija razpravljala je o provedenoj aneksiji Bosne i Hercegovine, te su pojedine stranke o tom činu objasnile svoju stanovništva.

Tom prigodom zaključeno je jednodušno, da imaju delegati na ugarsko-hrvatskoj delega-

ciji i zastupnici delegati na hrvatsko-ugarskom zajedničkom saboru o tom predmetu uzeti rječ.

Predodjeno je zaključeno, da članovi hrvatske koalicije u sporazumu sa zastupnicima Dalmacije saslušaju mišljenje predstavnika naroda Bosne i Hercegovine u pogledu vodjenja jedinstvene narodne politike.

Izvršbu ovoga zaključka povjerava se eksekutivnom odboru hrvatsko-srbske koalicije.

Sljedeći podpisi svih članova hrvatsko-srbske koalicije.

nedjelje u Beč, odakle će se zaputiti u Budimpeštu.

Položaj u Srbiji. Zadnjih dana su se nastavile ulične demonstracije, naperene proti Austro-Ugarskoj. Demonstracije su bile tako ozbiljne naravi, te su oblasti bile konačno priuždene, da pozovu vojničto za upoznavanje reda. U 9 sati izidje 2 pješačke satnije i raspršiće demonstrante. Redarstvo je dobio način da bezobzirno postupa s renitentim demonstrantima, pa, ako bi bilo nužno, smješta upotrebiti i oružje. U drugu je ruku međutim značajna članjenica, da gotovo svi učesnici nekažnjeni imade opet budu pušteni na slobodu. Beogradski austrijski i mađarski trgovci, kojima su trgovine i imovina ugroženi od svjetline, zatražiće od srpske vlade odštetu za gubitke, koji su im prozročeni kod posljednih nemira, jer vlasa nije ništa učinila, da zapriči ove izgredje. Značajna je navodna izjava priečtonostladrništa Gorgia: da je narod da oduša samo svojemu opravданom gnjevu, pa je sva sreća što nije preuzećeno još i više stete.

Vladina osnova o aneksiji u bečkom parlamentu. Koliko se pogovara, vlasa kani već u prvoj sjednici parlamentu podnjeti osnovu o aneksiji Bosne i Hercegovine Austro-Ugarskoj monarkiji. Takodje će i ugarska vlasa podnjeti peštanskom parlamentu istoglasnu osnovu. Dok se s mađarske strane uverava, da je ugarskom ministru predsjedniku dnu. Wekereli već do sada pušto je rukom predobiti za ovu osnovu sve mađarske stranke, to se danas nemože s nekom stalnouču učvrstiti, koliko će glasova biti u peštanskom parlamentu za aneksiju. Da će i u austrijskom parlamentu biti primljena, o tomu nema dvojbe. Uračunamo li glasove kršćanskih socijala, Poljaka, Mlađečina, čeških konzervativaca, Hrvata, njemačkih agraraca, slovenske pučke stranke, to će ovi glasovi sačinjavati većinu kuće. Rusini ne će možda glasovati za osnovu, ali od njih se može nadati, da će se za vrieme glasovanja odstraniti iz dvoranе. Socijalni demokrati će se zadovoljiti sa zahtjevom, da se u novom bosanskom saboru uvede slobodne izborno pravo. Liberalni Talijani će po svoj prilici postaviti zahtjeve glede jezika u Dalmaciji. Njemački nacionali će se uproziviti, da se Bosna i Hercegovina pridruži Cislajtaniju, da se tim u Austriji ne bi ponosio nijima pogibeljni slaveni elemenat. Njemački i češki radikalni ostali bi sami, koji će se protiviti aneksiji. Prvi, jer su oni pritom svakoj vladinoj osnovi; drugi, navodno radi toga, da se pučanstvo Bosne i Hercegovine ne učini robovima države. Borba proti osnovi biti će svakako površna.

Austro-Ugarska i evropski kongres. Već je bilo u nekim novinama češće iztknuto, da će i Austro-Ugarska sudjelovati na evropskom kongresu, gdje će se govoriti i odluci o najnovijim dogadjajima, ali samo onda, ako taj kongres aneksiju Bosne i Hercegovine prihvati kao gotov čin, iako se ne буде ništa upuštao u krilicu ovoga koraka habšurške monarkije. Isto se tako iz višečanja ovoga kongresa imade posveta izpustiti članjenica, što je kašal krovnoj vojsci, da se Sandžak imade izpraznit, jer je to stvar, koja se tiče ihi naše monarkije i Turske. Kad se dake sad čuće, da će se na ovoj konferenciji raspravljati i o nekakim kompenzacijama koje bi se imale pružiti Srbiji i Crnoj Gori, morat će Austro-Ugarska jasno i bez ikakava okolišanja izjaviti dvoje: za aneksiju Bosne i Hercegovine, što je posao, koji se tiče nas i Turske, nema Srbija tražiti, ukakav kompetenciju; zatim posve izdati isti ukakućenje, da se Sandžak bude radio kao o kakou kompenzacijom zemljisti. Konstatirajući „Vaterland“ u svom 477. broju ove činjenice, dodaje: „Kako mi čijemo iz vrlo dobra izvora, učinit će Austro-Ugarska sudjelovanje svoje na budućoj konferenciji zavisim od toga, hoće li o ovim dvijem točkama dobiti izjavu, koja će nju zadovoljiti. Da Sandžak isprazni i vrati ga Turškoj kao kompenzaciju, izjavljuje da-Austro-Ugarska svjedočno spreminjem, ali će se energično oprijeti tomu, da se ovo zemljiste ustupi Srbiji i Crnoj Gori, čime bi se sastale granice objiju ovih zemalja, kojih su glavni gradovi bili uzajame glavno izdohište velikosrpske propagande, koja se protiv nas sruvala. Ako bi tko mislio, da će Austro-Ugarska bilo kakim diplomatiskim putem dati od togod odvratiti, doživio bi u skoroj budućnosti neugodno razočaranje. Tako vrlo samovjerno govorи bečki „Vaterland“.

Kriza u francuzkom kabinetu. Gledje nesreće na ratnom parobrodu „Jen“ okrivio je predsjednik izvršne komisije ministra mornarice Thomsova, te reko da je kriva nesreća njegova bezbržnoć. Premda je komora votivala povjerenje vlasti i ministru, ipak je ministar Thomsovi dostavio.

Priznanje Mulei Haifa za sultana. U njemačko izvanjsko ministarstvo prispejala špađolsko-francuska nota o Maroku. Ona sadržaje predlog gledi pažnjanja Mulei Haifa za sultana.

U noti se veli, da Francezka i Španjolska pojažu veliku važnost u toj stvari za sporazumak sviju vlasti, što su podpisale akt od Algecirasu. Za to su obje djevojke spremne i promeniti tekst ove note. Jednake su note predane i u Beču, Rimu i Londonu.

Iz hrvatskih zemalja.

† Ivan Devčić, 19. tek. m. preminuo je u Zagrebu ravnatelji više ne ima, jer tim odlaganjem biva sve trošnji i zahtjeva jošte većih izdataka. — Bis dat, qui cito dat! — I mi od naše strane prepričamo ovo sabiranje, te prijamo drage volje sve prinose, koji će se izručiti grad, poglavarstvu u Kostajnici.

Novi zavod na svezilištu. U zgradi hrvatskoga svezilišta, na zapadnoj strani razredi, otvoren je novi na našem svezilištu „komparativno — anatomski zavod“. Predstojnikom je zavoda profesor komparativne anatomije Dr. Lazar Car, a asistentom Dr. Jovan Hadžić.

Nova talijanska gimnazija u Istri. U ponedjeljak je otvorena u Pulji talijanska gimnazija, koja će se obdržavati troškom občine. U majnou Istri ovo je treća talijanska gimnazija, koja nipošto nije otvorena iz nužde u pomanjkuju srednjoškolskih zavoda, nego iz talijanskog prkosa, koji se silom namiće Istri, da ju snagom svoje „kulturne“ predobije za veliko-talijanske težnje, koje imaju svoje žarište u domaćim Dantem i Garibaldima. Za prvi početak otvaraju se dva razreda.

tu svrhu doprinjeti, a i zemlja ovećem svotom u pomoć priteći. — Odlaganja više ne ima, jer tim odlaganjem biva sve trošnji i zahtjeva jošte većih izdataka. — Bis dat, qui cito dat! — I mi od naše strane prepričamo ovo sabiranje, te prijamo drage volje sve prinose, koji će se izručiti grad, poglavarstvu u Kostajnici.

Nova talijanska gimnazija u Istri. U ponedjeljak je otvorena u Pulji talijanska gimnazija, koja će se obdržavati troškom občine. U majnou Istri ovo je treća talijanska gimnazija, koja nipošto nije otvorena iz nužde u pomanjkuju srednjoškolskih zavoda, nego iz talijanskog prkosa, koji se silom namiće Istri, da ju snagom svoje „kulturne“ predobije za veliko-talijanske težnje, koje imaju svoje žarište u domaćim Dantem i Garibaldima. Za prvi početak otvaraju se dva razreda.

Pokrajinske vesti.

Smrtonima, koji su uslijed stečaja Franka-Zottia oštećeni. Hrvatska poljudelska banka izjavila se je već prijevrom svim našim zemljacima, koji su stečajem Franka-Zottia oštećeni ići po mogućnosti na ruku. Sada im preporučuje, da tražbinu može privijeti samo onaj, koji je novac odasao, a ne onaj, koji je novac primio. „Odašilači dakle koji su se međutim kući povratili, neka pošaju „Hrvatski poljudelskoj banci“. (Zagreb, Preradovićeva ulica br. 5.) dokazala o svojoj tražbini, koja u rukama imaju, i stodobno neka polaze iznos koji odgovara 5% njihove tražbine, a površ toga još 50. Taj novac služi za pokriće troškova, pa ako šta ostane, vratiti će se stranki natrag. Američkim adovatikama ide u ime troška 5% od prijavljene tražbine, a K 50 treba za inozemne druge troškove, napose za troškove punomoći i ovjerovljena iste kod konzulata. Radi ih dosta velikih troškova neće se izplatiti manje tražbine prijavljivati.

Predaja ljetine od ove godine utančena je od c. k. ureda otkupe duhana u Spiljetu u sljedeće dneve: za Danilo-Kraljice i Vrploje u Drnišu dne 3. studenoga; za Konjevrate u Drnišu dne 5. studenoga; za Silivo u Drnišu dne 6. studenoga; za Primošten u Trogiru dne 11. studenoga; za Zaton u Skradinu dne 12. studenoga; za Boraju u Trogiru dne 11. studenoga, a za Rogoznicu u Trogiru dne 24. studenoga. — U cijeloj ovoj okolici ima svega 182 sadioca duhana.

Iz grada i okoline.

IZBORNI SASTANAK. Sutra u nedjelju u 4 sata po podne držat će se sastanak birača za izbor zastupnika na sabor u Zadru i to u dvorani društva „Sokola“. Sastanku prisustvovat će i zastupnik Dr. A. Dulibić.

Moli se pristaže naše stranke, da brojno ovom sastanku sudjeluju.

Mjesta organizacija stranke prava imana danas na večer sastanak u dvorani „Hrv. Sokola“.

Novi brijuci salo u glavnoj ulici otvoren je u četvrtak. Tko ga god posjeti, svak

torstvu i činovništvu, premda bi proti sebi govorio, kad bi rekao, da je zemlja zapuštena, da nema velikih posjednika, koji bi umjeti radili. Posla dakte sina na nauk, a da manje potroši, dade ga u sjemenište, iako je svak unapred znao, da će prevariti sv. Petru, jer gdje bi on jedinica započeo!

Mali u šest godina svrši tri razreda gimnazije, te se vrati kući i ostavi nauk. Ocu mu bilo žao, ali se odmah umiru pomisli, i isto imava na čemu da žive njegov jedinac.

A opet je nešto postigao, sin mu se barem malo pogospodio, a i nekog vraca, kako bi on rekao, i naišao. Gospodari Peru bilo milo, gdje mu sin nije prostak kao „nekli drugi“, koji nisu nigdje bili na nauku, već se svedi bavili oko svoga posla, pa ga i sam nukao, nek se drži gospodski. Novaca mladić nikad ne ponestajalo, a on znao da ih dobro uloži. U jednu riječ, živio kao bubreg u loju, a ocu sve bio pravo: ta neka se zabavlja, dok je mal, može mi biti.

Posla nije imao, već, kad ne bi naišao druge zabave, da čita kakav zanimljivi roman. Jedini njegov posao bio da zamjeni oca za koji dan o jemati, a i to je počeo tek druge godine, odakle se vratio s nauka, jer je prije bio nenuvan poslu. A taj se posao sastao

hvali njegov krasni namještaj, njegovu urednost, čistoću, razporednjaj, u jednu riječ: nosi sobom dojam, da je ovim novim brijaci kom kom ponovo udovljeno potrebi, za koju je otočen, nego i glavnoj ulici dodati novi ukras. Nema sumnje, da će se tomo veseliti svi, koji su davno izričali želju, da bi se ovakav naš brijaci salon što prije otvorio. Do njih je, da dokažu, da je toj potrebi i želji udovljeno.

Kazalište. U sredu večer dramat, družtvu L. Lambertina dalo je kraski komad M. Praze „Nasljednik“. Izvršba je bila dobra, osobito se strane Lambertine u ulozi Constance u prizoru, punim gancu. U četvrtak večer Brissoneva „Zaza“. Drugi, treći, i četvrti čin odigrani su dobro, a i prvi, ali posljednji morao je biti puno čuvstvenje izveden, osobito razstanak, Sinoć daval da se „poschade“ „Le dame de chez Maxim“ koja je izazvala dosta smjeja. Večeras Tolstojeva drama „Uzrsnuće“.

Kinematorgraf. Do sutra na večer program od četvrtka. U ponedjeljak promjena. Občinstvo se hvali s novim lokalom, koji je zgodno udešen za sve, osobito za ulaz i izlaz.

Razne vesti.

Izseljivanje u Pensylvaniju. Uslijed veoma nepovoljnih vesti, što su stige u zadnje doba, ministarstvo unutrašnjih posala primijenilo je da nanovo odvraća sve one koji hoće da se u Sjedinjene države Amerike i osobito u državi Pensylvaniju, od te njihove namjere. Finansijska i poslovna kriza, koja se pojavit u Sjedinjenim državama Amerike, imala je za posljedicu ograničenje djelovanja u obrtu, te stoga i u rudnicima Pensylvanije. Stoga bili su odpušteni na tisuće radnika iz Austrije, koji nisu mogli naći nove zarade. Međutim stanje u Pensylvaniji nije se poboljšalo i broj bezposlenih mogao bi još dalje narasti. S ovih razloga preporučamo da se ne seli u Pensylvaniju.

Pokret na ruskim svezilištima. Na svezilištima u Rusiji vlada svedujil veliko uzbuđenje. U svezilišnoj zgradu u Kievu smješteno je redarstvo. Predavanja su ipak redovito nastavljena. Rektor je pozvao djkane na mir, jer će izgrednici biti oblastno kažnjeni. Svezilišni senat u Petrogradu u izvanrednoj sjednici zaključio je da djkane izdati poziv, da se povrate na predavanja, te da svrše štrajk. Djake se opominje, da se vrate svom zanimanju, jer je takav štrajk užasan udarac na univerzu.

Bojkot Loydovih parobroda u Turskoj. Na opetovo prosvjedali bojkot austrijskih Lloydovih parobroda, što ga je grof Pallavicini poduzeo kod Porte, obećano mu je da će i Porta poduzeti korake, da pokretnu stanje na kraju. Direkciju Loydovih prispije su vesti, da je boycotiranje počelo jenjavati.

Priobćeno.*)

Slav. Ravnateljstvu parobrodarskog društva „Ungaro-Croata“

Rieka.

Na parobrodu „Venezia“ dne 5. t. mijodogodio se ovaj slučaj: Razbilna mi se jedna bačva crnog filtriranog vina od 327 litara s označom M. D. br. 13. Bez ikakva užroka stavlji su moju jednu bačvu na „bokaporte“, odakle je pala na drugu moju bačvu, razbivši joj do.

Pri izkrcajanju na Rieci gosp. mi drugi kapetan reče, da će mi biti plaćeno vino. Odoh na direkciju i baš na prvi kat br. 11. Tu bi mi odgovoreno: „Quando non era assicurato, non si paga“. Pismeni odgovor na moju predanu pismenu tužbu glasio je da prilike jednako, t. j. da je to nastalo zbog zla vremena, a za slične stete, da uprava nije odgovorna.

Nego, stoji tako, da ona bačva na „bokaporti“ ne bi bila pala, da je bila u vežana.

Kod parobroda ovog družstva, osobito na „Croatii“ imao sam pretprijeti i drugih neuobičajnosti, koju će iznjet, ne bude li ova moja javna pričuva uvažena i provedena izbraga.

Vodice, 20. listopada

Mate Dunat.

* Uredništvo ne prima nikakove odgovornosti.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlastnik, izdavatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

OSVJEĐOČITE SE

da najjeftinju robu možete dobiti samo
kad tvrdite:

**FRANTISEK MEJD
USTIN ORL. Hutvald 10
(Česka)
Tko na stroy
i odpremu**

BARHETI,
DAMSKI,
RADLI, KANAFAS,
KRETON, ZEFIRIT,

sve u najjeftinjim cijenama.
Vlastita tiskarnica. Zahvaljuje svaku
Novo Platno
s narodnim bilješkom
komad 23 m. za K 16 — franko.

Olomuckog sira

svake vrsti, samo izvrstnog takodjer sira delikatesnog poštom franko odprema pouzećem K 380. Tvrđda Frt. Vyklečka — Olomuc — Moravska. Tražimo zastupatelje provizijom.

u tom, što bi pošao da prodje koji dan u onoj kući. S njim bi pošla i starata Kata, služkinja, koja ga je i povijala, da mu spravlja hrani i radi po kući. Ona ga ljubila kamo mati, a mazila kao baka.

* * *

Baš lani o jemati hodila jedna djevojka iz selo Z. da proda nešto šume u gradu. Vrime nije bilo najlepše, bilo sve naoblačno. Roditelji, i ako siromašni, gledahu je kao oko u glavi, pa je odvraćahu da ide po tom vremenu. No ona i na silu odi: eto idu dva sveca, a on nemaju u kući ni soli. Uzdala se još, eće doprijeti do grada bez kiše, a onda opet da u to doba božje vreme ne će dugo trajati. Ta je misao još bolje gonila, te je hodila kao da je tjeraju. Bilo je čudno vidjeti, gdje ona pognuta pod bremenom veseli diže nad jednu, sad drugu nogu; crvene bježeve pod sukњom bio bi rekao, da su kola kakva stroja.

U trenu oka oblací se zgusi, zagrljivo nekoliko puti i navali kifa. Put se u čas iz punio blatom, koje izpod njezinih nogu straće na sve strane. Sad joj teže bilo.

Hjede da razprati breme, da uzmogne bolje trčati, ali joj ga bilo žao, i činilo joj se, da će brzo u grad, a još prije do Gulicu kuće, ako bude srećom otvorena. Više nije znala ni

gdje je, ni što radi, nego nastavi put što brže mogla.

Obradova se, kad opazi za prorozom staru Katu i mladoga gospodina. Oni je i od prije vidješe, ali je niesu mogli prepoznati, budući da je glava bila pognutna pod bremenom. Gospodinčiću i tako skoro bio dodjala taj jednolični život, pa se često nasladjivao, gdje eto vidi nešto, što će ga barem za čas raztrestiti. U njegovoj se glavi rodi roj misli romantičnih i filozofskih. — Gile — mišlaše on — to je nešto osobita! Ta silna kifa po jednolični život, koja može da se branii, a ona ipak naprije! A kako ono gazi, kako joj se haljina prilijepila uz bedre... I, svaki je stvoren da radi na svoj način, a svaki opet treba da, radi za svoju korist... Cielo svoje duboko razmišljajte završi doviknući staroj Katiti: — A Kata, ma će biti proklet, do kože, a ne znam... i ovdje su dvije tri rieči iz kaže i svoju duhovitost. Stara ga, ko zastidjena, udari po ramenu: Jeste li mali vrag!

(Svršit će se).

PODRUŽNICA HRVATSKE VJERESIJSKE BANKE - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korenitu u ček prometu; ekskomptuje njenice, finansira trgovska poslovi, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednim. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstvu obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

Dionička glavnica K. 1.000.000

Pričuvna zaklada 100.000

Centralna Dubrovnik - - - - Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskribuje zajmove uz amortizaciju kotarima, općinama, i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obratno odplaćivanje. Osiguranje proti gubitku kod žrtvenanja. Revizija srečaka i vrijednostni pripis бесплатно. Unovčenje kupo ia bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, dragi kamenje itd. uz najkulantnije uvjete.

CROATIA

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavčeva ulica br. 2.
PODRUŽNICI I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osiek, Sarajevo, Split i Trst.

Ova zadružna stoji pod okriljem i nadzorom obćine slobodnog i kr. glavnoga grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
 - b) osiguranje miraza;
 - c) osiguranje životnih renta.
 2. Osiguranja mirovina, nemocnina, udovinina i odgojnina sa i bez liečničke preglede.
 3. Pučka osiguranja na male glavnice bez liečničke preglede.
- II. Protiv štete od požara:**
1. Osiguranja zadružna (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
 2. Osiguranja pokretinja (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).
 3. Osiguranja pojških plodina (žita, siena i t. d.).
- III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja.**

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi: K 1.410.816.28
Od toga jamčevne zaklade: K 1.000.000.00
Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K 820.000.00
Izplaćene odštete: K 2.619.582.36

Za Dalmaciju pobliže obavesti daje: Glavno Pojvereništvo i Nadzorništvo „Croatiae“ u Splitu.

Postrojba u Splitu, ulica Do Sud br. 356.

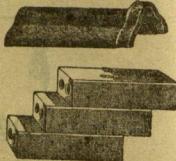
PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE.

Jedini je domaći osiguravajući zavod!

Josip Lovrić pok. Nikole KNIN.

PRVA

DALMATINSKA TVORNICA
CIMENT-PLOČA, CRIPEA, CILE,
STUPOVA OD ARMIRANO
BETONA ZA OGRADE I
VINOGRADE, KAO ŠTO I SVIH
OSTALIH PROIZVODA OD
CEMENTA, BETONA I ARMIRANO
BETONA - - -

Restauracija „Sidru“

prvog reda

ŠIBENIK, ulica sv. Ivana, ŠIBENIK

Čast mi je obznaniti cijenjeno občinstvo, da se u mojem lokalu toče izabranina vina, kao: dalmatinsko, istriansko, bijelo, desert, refosco i t. d., te dobro poznato pivo Sarajevsko. - - - Kuhinja je domaća prve vrsti, koja je obskrbljena u svaku dobu toplim i mrzlim jelom. - - - Cijene sasvim umjerene. - - - Preporučuje se veleštovanjem Strika Anton.

Restauracija „Sidru“

prvog reda

ŠIBENIK, ulica sv. Ivana, ŠIBENIK

STECKENPFERD -- od Ilijanova mleka SAPUN

najbolje sredstvo za kožu.

40-20

Vinko Majdić

valjni mljin u KRAJNU

proizvadja najbolje vrsti pšeničnog brašna i brašna za krmad uz najniže cene. - - -
Najveća produktivnost - - -
Broj poslužuba. - - -

Izračni zastupatelj za Dalmaciju i Bosnu-Hercegovinu, inzerv Sarajevo i Boku Kotorsku: Babić & Klein Zadar.

Zastupatelj za Boku Kotorsk: Radostlav G. Žutkić, Kotor.

Zastupatelj za okrugli Polj: Lacko Križ, Puli.

Zastupatelj za okrugli Trst: Aleks. Rupnick i dr. Trst, via sgora Novo broj II. 52-20

Banca Commerciale Triestina

prima:

Uložke u krunam uz uložničke Listove:
sa odkazom od 5 dana uz 2 1/4 %

" " 15 " " 3 1/4 %

" " 30 " " 4 1/4 %

Uložke u zlatnim Napoleonima ili u engl. funtim.
(Sterlini) uz uložničke Listove:

sa odkazom od 15 dana uz 2 1/2 %

" " 30 " " 2 1/2 %

" " 3 mjes. " 3 1/2 %

NB. Za uložne listove sada u toku, novi kamatinj ulazi u kriepost 15.09. i 10.09. Decembra o. g.; izdaje blagajničke doznačnice na donosioca sa škalcenom od 1 mjeseca uz kamatinj od 1 1/2 %.

Banko-Ziro i Tekući račun. Valuta odana uloženju, uz kamatinjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso mjestnih računa, mjenica glasečih na Trst, Beč, Budimpeštu, Prag i druge glavne gradove Monarhije, te plaća domicile svojih korenata bez ikakvog troška.

Izdaje uložne knjizice na štednju uz dobit od 3 1/2 %.

Otvara tekuće račune u raznim vrijednotama. Inkassi: Obavlja utjerivanje mjenica na sva mjestna inostranstva, odrezači i izrijebanih vrijednosti papira uz umjerene uvjete.

Izdaje svojim korenentima doznačnice na Beč, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpeštu, Carlsbad, Cervignano, Cormons, Černovicu, Eger, Rieku, Friedek, Gablonz, Gorica, Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Lavov, Linz, Olomouc, Pilsen, Polu, Prag, Prossnitz, Dubrovnik, Solnograd (Salzburg), palit, Peplitz, Troppau, Warnsdorf, Bučko-Novomejstrio i druge gradove Monarhije bez ikakvog troška, a na inozemstvo po najboljem dnevnom tečaju.

Izdaje Kreditne listove na sva mesta Monarhije i Inozemstva.

Bavi se kupnjom uz tovarne dokumente u Novi Jork, London, Pariz, Hamburg, itd. itd. uz umjereni kamatinjak.

Daje predujme na vrijednostne papire, robu, warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će se ustanoviti.

Daje jamčevinu za carine skladista Kontiranja (Contirings-Lager).

Preuzimlje u pohranu i upravljanje:
U sobi sigurnosti, koja pruža najveću garantiju proti kojoj mu druge pogibje provale i varate i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane bankovnih organa, primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlato, srebro i dragocenosti, uz povoljne uvjete, te se na zahtjev preuzima i upravlja isti.

Osiguraje vrijednost proti gubitcima žrijebanja

Banca Commerciale Triestina.

Hrvatska Tiskara ŠIBENIK.

Izradjuje svakovrstne radnje, kao: Knjige i brošure, sve vrste tiskanica za občinske, župne i druge uredne, seoske blagajne, odvjetnike, trgovce itd. te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu, plesne redove itd.

Drži u zalihi sve vrste občinskih, župnih i drugih raznih tiskanica.

Solidna izradba. Umjerene cene.

Naručbe obavljaju se
brzo i točno po zahtjevu.

PRVO SKLADIŠTE
OBUĆA ZA GOSPOĐE, GOSPODU I DJEGU

C. CHIABOV

Šibenik, Ploča na vrh glavne ulice, blizu kazališta.

Velika zaliha raznovrstanje kože, kože za podplate, gotove gornje dijelove crevalja i ostale predmete zasjecajuće u postolsarsku radnju. Postole za kupelji, kao što i masti svih boja za svjetlanje istih, koje se može naći samo novom dučanu.

Ciene vrlo umjerene, koje se ne boje
utakmice.

Jedina hrvatska tvornica voštanih svieća na paru VLADIMIR KULIĆ, ŠIBENIK.